

**CURTEA SUPRĂMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursurilor declarate de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Alexandra Moscovici, reprezentată de avocatul Alexei Croitor,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandra Moscovici împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea cauzei penale în termen rezonabil, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 21 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-1089/24
NR. PIGD 2-23052489-01-2ra-23102024)*

Recursuri declarate după 01 septembrie 2023. Recursurile sunt vădit neîntemeiate. Art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă. Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru: jud. Al-dru Sandu
Curtea de Apel Chișinău: jud. R. Pulbere, D. Dulghieru, A. Malîi

24 iunie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților chestiunea cu privire la admisibilitatea recursurilor declarate de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Alexandra Moscovici, reprezentată de avocatul Alexei Croitor,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 07 aprilie 2023, Alexandra Moscovici a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea cauzei penale în termen rezonabil, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 3-5).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta Alexandra Moscovici a indicat că la 29 decembrie 2017, OUP al SUP al IP Centru mun. Chișinău a intentat în privința sa dosar penal în baza elementelor componenței de infracțiune prevăzute de art. art. 361 alin. (2) lit. (b), 27, 190 alin. (5) din Codului penal. La 30 martie 2018 a fost recunoscută în calitate de bănuită, la 13 iunie 2018 a fost pusă sub învinuire, iar la 19 iunie 2018 cauza penală a fost transmisă în instanța de judecată.

3. Prin sentința din 23 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău a fost condamnată în baza art. 42 alin. (5), 361 alin. (2) lit. b) din Codul penal, cu aplicarea art. 81 alin. (3) din Codul penal, la 1 an închisoare și art. 42 alin. (5), 27, 190 alin. (5) din Codul penal, cu aplicarea art. 81 alin. (3) și art. 79 alin. (3) din Codul penal, la 5 ani și 4 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau exercita activități în domeniul gestionării mijloacelor bănești pe un termen de 5 ani. Totodată, conform art. 84 din Codul penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 5 ani și 8 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau exercita activități în domeniul gestionării mijloacelor bănești pe un termen de 5 ani,

cu executare în penitenciar pentru femei, din momentul rămânerii definitive a sentinței. Nefiind de acord cu sentința a depus apel.

4. Astfel a concretizat că termenul de examinare a cauzei în instanța de fond este de la 19 iunie 2018 – 23 noiembrie 2018, termenul de examinare a cauzei în instanța de apel este de la 11 februarie 2019 – 1 noiembrie 2021, termenul de examinare a cauzei în instanța de recurs este de la 18 ianuarie 2022 – 11 aprilie 2022 și termenul de examinare a cauzei în instanța de apel (la rejudecare) de la 18 mai 2022 până în prezent.

5. A invocat că este încălcat termenul de examinare a cauzei penale, prevăzut de art. 19, art. 20 și art. 259 din Codul de procedură penală, art. 6 CEDO.

6. În drept, reclamanta Alexandra Moscovici, și-a întemeiat pretențiile pe prevederile art. 2036, 2037 din Codul civil, art. 2 alin. (1), 5 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

7. Reclamanta Alexandra Moscovici a solicitat constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale pornită de Inspectoratul de poliție Centru la 29 decembrie 2017 în baza art. 361 alin. (2) lit. (b), 27, 190 alin. (5) din Codul penal și încasarea din contul bugetului public în beneficiul său a prejudiciului moral în sumă de 100 000 de lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

8. Prin hotărârea din 15 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Alexandra Moscovici. S-a constatat încălcarea dreptului Alexandrei Moscovici la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale *pendinte de învinuire a Alexandrei Moscovici în baza art. art. 42 alin. (3), 361 alin. (2), b), 27/190 alin.(5) din Codul penal pentru perioada 30 martie 2018 (recunoașterea în calitate de bănuț – 7 aprilie 2023 (data înaintării acțiunii)* și s-a încasat de la Bugetul de Stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Alexandrei Moscovici prejudiciul moral în mărime de 20 000 de lei cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil

a cauzei penale pendinte, în rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată (f. d. 64, 76-82).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

9. La 20 iunie 2023, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a declarat apel nemotivat (f. d. 67), împotriva hotărârii din 15 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar la 12 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice, a declarat apel motivat, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată (f. d. 91-96-verso).

10. La 28 iunie 2023, Alexandra Moscovici, a declarat apel motivat, împotriva hotărârii din 15 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care acțiunea să fie admisă integral (f. d. 69-71).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

11. Prin decizia din 21 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Alexandra Moscovici și apelul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 15 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 147, 148-157).

12. În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că prima instanța a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

13. Instanța de apel a reținut că, prin acțiunea înaintată, Alexandra Moscovici a invocat încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale nr. XXXXX, reclamând termenul de examinare a cauzei în instanța de fond de la 19 iunie 2018 – 23 noiembrie 2018, termenul de examinare a cauzei în instanța de apel de la 11 februarie 2019 – 1 noiembrie 2021, termenul de examinare a cauzei în instanța de recurs de la 18 ianuarie

2022 – 11 aprilie 2022 și termenul de examinare a cauzei în instanța de apel (la rejudecare) de la 18 mai 2022 până în prezent.

14. În temeiul Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 și având în vedere Raportul privind respectarea termenului rezonabil, instanța de fond corect a reținut că cauza penală de învinuire a Alexandrei Moscovici nu a fost examinată într-un termen rezonabil, fiind constatat încălcarea dreptului reclamantei garantat de lege cât și de standardele CEDO.

15. Instanța de apel a menționat că până la data adresării în instanță cu prezenta acțiune – 7 aprilie 2023, Alexandra Moscovici nu a obținut o hotărâre irevocabilă în cauza penală privind învinuirea ei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 361 alin. (2) lit. b) și art. 190 alin. (5) din Codul penal, or, cauza penală în privința Alexandrei Moscovici se afla la Curtea de Apel în vederea examinării apelurilor declarate de participanți, fiind numită spre examinare pentru data de 6 iulie 2023, fiind dispusă anterior de către Curtea Supremă de Justiție, rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

16. Colegiul civil a instanței de apel a conchis că, în măsura în care Alexandrei Moscovici nu i se poate reproșa utilizarea tuturor căilor de atac interne pe care le oferă dreptul intern, mai mult comportamentul părții nu scutește instanțele de asigurarea derulării procedurilor într-un termen rezonabil, iar respectiva casare cu trimitere la rejudecare se datorează în general unor erori comise de instanțele inferioare, fără ai fi imputate reclamantei. Prima instanță corect a constatat că statul nu a întreprins toate măsurile corespunzătoare în vederea finalizării procedurii judiciare și, prin urmare, a fost încălcat dreptul Alexandrei Moscovici la judecare în termen rezonabil a cauzei penale.

17. La fel, instanța de apel în privința criteriului comportamentului părților, a constatat întemeiat raționamentul instanței de fond prin care a apreciat că la caz nu se atestă că reclamanta Alexandra Moscovici ar fi tergiversat examinarea cauzei penale, având în vedere că la cererea reprezentanților reclamantei s-a amânat unele ședințe de judecată, însă acestea nu au dus la examinarea îndelungată a cauzei, ședințele de judecată fiind amânate din motive ce nu pot fi raportate la comportamentul părții.

18. Cu referire la mărimea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea termenului rezonabil de examinare a cauzei penale, în litigiul dedus judecății, instanța de apel a considerat întemeiat raționamentul instanței de fond, prin care a constatat că suma de 20 000 de lei, constituie o satisfacție echitabilă a despăgubirilor și ar atinge scopul și finalitatea prevăzută de lege.

19. Prin urmare, instanța de apel a respins afirmațiile apelantului Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu privire la faptul că instanța de fond neîntemeiat a dispus încasarea din contul bugetului de stat a acestui prejudiciu, or, la caz s-a stabilit cu certitudine întrunirea condițiilor de reparare a prejudiciului prin prisma Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, iar simpla constatare a încălcării dreptului nu va răspunde criteriului echității.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

20. La 10 octombrie 2024, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a declarat recurs împotriva deciziei din 21 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Alexandra Moscovici, ca neîntemeiată (f. d. 161-165-verso).

22. La 03 noiembrie 2024, prin intermediul poștei electronice, Alexandra Moscovici, reprezentată de avocatul Alexei Croitor, a declarat recurs împotriva deciziei din 21 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și parțială a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de Alexandra Moscovici (175-177-verso).

SOLICITAREA RECURENTULUI Ministerul Justiției al Republicii Moldova

23. În motivarea recursului, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a invocat prevederile art. 432 alin. (1) lit. b), e) din Codul de procedură, care reglementează că recursul poate fi admis dacă se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; hotărârea sau decizia contestată este arbitrară și/ori se bazează în mod determinat pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

SOLICITAREA RECURENTEI Alexandra Moscovici, reprezentată de avocatul Alexei Croitor

24. În motivarea recursului, recurenta Alexandra Moscovici, reprezentată de avocatul Alexei Croitor, a invocat prevederile art. 432 alin. (1) lit. a), e) din Codul de procedură, care reglementează că recursul poate fi admis dacă interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; hotărârea sau decizia contestată este arbitrară și/ori se bazează în mod determinat pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

25. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

26. Completul de judecată conchide că recurenții s-au conformat prevederilor art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă și au depus în termen recursurile, or, copia deciziei motivate a fost expediată, la 27 septembrie 2024, la adresa electronică a recurenților Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Alexandrei Moscovici, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 160), iar cererile de recurs au fost depuse la 11 octombrie 2024 și respectiv la 03 noiembrie 2024.

27. La 20 mai 2025, în adresa Ministerului Justiției al Republicii Moldova a fost expediat copia recursului declarat de Alexandra Moscovici, reprezentată de avocatul Alexei Croitor, iar în adresa reprezentantului recurentei Alexandra Moscovici, avocatului Alexei Croitor a fost expediat copia recursului declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data primirii corespondenței, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f. d. 174).

28. La 25 iulie 2025, prin poșta electronică, Alexandra Moscovici, avocatului Alexei Croitor a depus referință, prin care a solicitat respingerea

recursului declarat de Ministerul Justiției, ca fiind inadmisibil (f. d. 182-182-verso).

29. Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu a făcut uz de dreptul său procedural de a depune referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

30. Art. 433 alin. (1) lit. (f) din Codul de procedură civilă

(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: f) recursul este vădit neîntemeiat.

31. Art. 432 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

32. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

33. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursurilor, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele

citare oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

34. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursurilor, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

35. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererile de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererilor de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

36. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recursuri, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă că aceasta s-a bazat în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

37. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursurilor trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă.

38. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursurilor cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

39. Recursurile nu se pot limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci

implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către instanța de apel, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

40. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursurilor trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

41. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

42. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

43. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursurile declarate de către Ministerul

Justiției al Republicii Moldova și Alexandra Moscovici, reprezentată de avocatul Alexei Croitor, ca fiind inadmisibile.

44. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibile recursurile depuse de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Alexandra Moscovici, reprezentată de avocatul Alexei Croitor, împotriva deciziei din 21 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni